

MĚSTSKÝ TURISTICKÝ OKRUH UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Královské město Uherské Hradiště a jeho okolí vám nabízí množství zajímavostí, které stojí za vidění. Bohatou historií a pamětihodností města a okolní přírodu je možné poznat prostřednictvím turistického okruhu s názvem Městský turistický okruh Uherské Hradiště (MTO).

MTO je značen bílo-červenou značkou složenou ze dvou trojúhelníků, kterou používá Klub českých turistů pro místní značení. V případě odbočení je značka doplněna šipkou.

DĚLKA TRASY: Velký okruh 12 km
Malý okruh 7,5 km

VEDENÍ TRASY:

Malý okruh:

Masarykovo náměstí (č. 1 Barokní kašna, č. 2 Lékárna U Zlaté koruny, č. 3 Budova hotelu Slunce, č. 4 Nová radnice, č. 5 Komplex jezuitských budov) – Protzkarova – Želny trh – Mariánské nám. (č. 6 Dům č. p. 61, č. 7 Sloup se sochou sv. Floriána, č. 8 Barokní kašna, č. 9 Mariánský morový sloup, č. 10 Stará radnice) – Otakarova (č. 11 Hradební zeď, č. 12 Galerie Slovákého muzea) – J. Lucemburského – U Komína – Moravní nábrží (č. 13 Přístaviště) – Vodní (č. 14 Kaple sv. Alžběty) – Velehradská tř. (č. 15 Slováké divadlo, č. 16 Františkánský klášter, č. 17 Gymnázium, č. 18 Synagoga) – Hradební – Obchodní – autobusové nádraží – Politických vězňů (č. 19 Bývalá věznice a justiční palác) – Všebrdova – přes hlavní křižovátku směrem k nám. Míru – Smetanovy sady (č. 20 Slováké muzeum) – kino Hvězda (č. 21 Bývalý areál kasáren) – k zimnímu stadionu – směrovník „VINOHRADSKÁ“ – Družstevní (č. 22 Hotel Koniček) – 1. máje – Školní – Polní – Nad Zlebem (č. 23 Spítálky, č. 24 Bývalý židovský hřbitov) – Tr. Maršála Malinovského – 28. října – Lechova – Smetanovy sady (č. 25 Slováká buda) – Tr. M. Malinovského – V. Teničkách – Na Morávce – Bastion – Hradební – U Reduty – Masarykovo nám.

Velký okruh:

Vychází z Masarykova náměstí a je totožný s Malým okruhem až ke směrovníku „Vinohradská“. Směrem vzhůru po Vnohradské ulici (č. 26 Historické vínné sklepy) – na konci ulice odbočit vlevo – kaple sv. Rocha (č. 27) – odbočit podle značení – k lyžařskému svahu – zpět na východní Park Rochus (č. 28) k směrovníku „Vinohradská“. Tento okruh je možné absolvovat i obráceně. U směrovníku „Vinohradská“ odbočit vlevo – ve směru „Park Rochus“ – od kaple sv. Rocha sestoupit Vnohradskou ulicí – zpět k směrovníku „Vinohradská“. Odtud pokračovat po „Malém okruhu“ – směr ul. Družstevní – přes „Spítálky“ na Masarykovo náměstí.

1. Barokní kašna

Na Masarykově náměstí se nachází barokní kašna z 1. čtvrtiny 18. století s plastikou delfínů a piniovou šiškou. Originál kašny byl v roce 1979 přemístěn na nádvoří Galerie Slovákého muzea, na původním místě stojí kopie.

2. Lékárna U Zlaté koruny

Lékárna U Zlaté koruny s pseudorenesanční fasádou z roku 1884 a barokním interiérem slouží svému účelu již od konce 17. století. Hodnotné barokní nástropní fresky v interiéru lékárny zpodobňující antické lékaře a lékárníky jsou dílem Josefa Ignáce Sadlera z poloviny 18. století.

3. Budova hotelu Slunce

Budova hotelu Slunce je jedinou renesanční stavbou ve městě. Postavena byla v roce 1578 a od roku 1637 náležela velehradskému klášteru, který v něm

v roce 1722 zřídil skladiště soli. V 19. a počátkem 20. století prošla budova řadou úprav, které bohužel značně setřely její původní renesanční ráz, zachovalo se pouze renesanční jádro uvnitř tohoto měšťanského domu. Dnes budova slouží jako hotel a pasáž SLUNCE.

4. Nová radnice

V jihozápadním rohu náměstí stojí budova Nové radnice, postavená na sklonku 19. století. Novorenesanční průčelí zdobí atlanti, mezi nimiž je umístěn znak města. V obrádní síni jsou dochované nástěnné malby od známého malíře Joži Uprky zachycující výjevy ze založení města Přemyslem Otakarem II. a potvrzení privilegií města Jiřím z Poděbrad.

5. Komplex jezuitských budov

Masarykovo náměstí vévodí komplex jezuitských budov, který tvoří někdejší jezuitská kolej, kostel sv. Františka Xaverského a budova někdejšího gymnázia zvaná Reduta. Celý komplex byl postaven v letech 1654–1729 v barokním slohu. Na výzdobě kostela se podílela řada významných umělců – malíři Jan Jiří Heintsch, Ignác Raab a sochař Ondřej Schweißl.

6. Dům č. p. 61

Měšťanský dům byl postaven roku 1711 v barokním slohu. Dodnes se zachoval původní barokní portál s latinským nápisem s chronogramem, který v překladu zní „Prací jsem vyrostl, láskou jsem povznášen“.

7. Sloup se sochou sv. Floriána

V blízkosti domu č. p. 61 se nachází barokní sloup se sochou sv. Floriána, který byl postaven královským rychtářem a hradištským měšťanem Janem Františkem Schwarzem jako výraz díky za záchranu z pruského zajetí. Socha sv. Floriána, patrona hasičů, se liší od typického zpodobnění.

8. Barokní kašna

Nejstarší uherskohradištská kašna pochází z konce 17. století. Její tělo zdobí tzv. maskarony, symbolické znázornění lidského obličje s otevřenými ústy, odkud původně tryskala voda.

9. Mariánský morový sloup

Patří k památkám upomínajícím na morové epidemie, které město v minulosti postihly. Byl postaven z cetechovického mramoru v letech 1718–1721 jako výraz díky za odvrácení morové epidemie v roce 1715. Na místě sloupu

původně stávala kašna, která byla přesunuta na své dnešní místo. Vrchol sloupu tvoří plastika Immaculaty, na nárožích podstavce jsou umístěny sochy sv. Karla Boromejského, sv. Františka Xaverského, sv. Floriána a sv. Petra z Alcántary, v grottě na čelní straně plastika sv. Rosalie.

10. Stará radnice

Budova Staré radnice v Prostřední ulici pochází pravděpodobně z konce 15. století. Původně vznikla spojením dvou domů, starší gotickou dispozicí má levý dům, renesanční je střední část průjezdu a horní síň v patře. Mladší dům má raně barokní dispozici. Oba domy jsou propojeny barokním portálem v zadní části průjezdu. Radnice byla přestavěna na konci 15. a počátkem 16. století, další úpravy byly provedeny v 18. a 19. století. Poslední rozsáhlá rekonstrukce pochází z roku 1995. Zajímavostí radniční věže je skutečnost, že je o 71 cm vychýlená od své svislé osy.

11. Hradební zeď

U budovy Galerie Slovákého muzea se nachází jeden ze tří dochovaných pozůstatků vnitřní hradební zdi. Město bylo již od prvo počátku opevněné, nejstarší hrady byly dřevěné, tzv. palisády. První zmínka o budování zděného opevnění pochází z roku 1315. Hradbu tvořila zeď z přitesaných pískovcových kamenů spojených maltou s předsunutým příkopem, do něhož vystupovalo 7 věží. Přístup do města umožňovaly dvě hlavní brány zesílené kruhovou baštou, k nim později přibyla menší, úniková branka.

12. Galerie Slovákého muzea

Budova dnešní Galerie Slovákého muzea je součástí bývalých městských hradeb a byla postavena mezi lety 1721–1723 jako císařská vojenská zbrojnice na místě původní Červené věže. Ta sloužila jako skladiště střelného prachu a v roce 1695 vybuchla. Po zrušení hradištské pevnosti za Josefa II. sloužila budova různým účelům, v roce 1962 byla v rekonstruovaném objektu otevřena galerie výtvarných umění.

13. Přístaviště Uherské Hradiště

Přístaviště dokončené v roce 2010 je situováno na levém břehu řeky Moravy mezi lávkou a silničním mostem, poblíž centra města Uherské Hradiště. Přístavní molu má délku 60 m, je tvořeno přistavní hranou a korunu tvořenou deskou o šířce 3 m, která je nástupním místem k plavidlům, a je také přizpůsobená invalidním občanům. Přístaviště přináší městu, jeho obyvatelům ale i turistům plujícím po Batově kanálu další možnost využití této vodní cesty. Slouží jak pro přistávání větších lodí, tak i malých plavidel.

14. Kaple sv. Alžběty

Nejstarší stavbou ve městě je gotická kaple sv. Alžběty postavená na počátku 15. století u městského špitálu, založeného v roce 1362. Kaple má dochovaný gotický presbytář s křížovou klenbou a vnějšími opěrnými pilíři. Barokní průčelí vzniklo při přestavbě v 17. století. Po rozsáhlé opravě v roce 1995 je v kapli umístěna lékárna. Původní stavba gotického špitálu se nedochovala.

15. Slováké divadlo

V roce 1909 zakoupila jednota Sokola hotel Koruna a ještě v témže roce ho stavebně upravila pro své potřeby. V letech 1928–1930 byla vedle něj postavena nová, lépe vyhovující budova sokolovny. Slováké divadlo bylo založeno v roce 1945 a bývalá sokolovna mu byla propůjčena v roce 1956, kde také sídlí dodnes.

16. Františkánský klášter

Františkánský klášter byl založen roku 1491 biskupem varadinským a správcem biskupství olomouckého Janem Filipcem. Členové řádu započali se stavbou kostela Zvěstování Panny Marie a posléze i kláštera, avšak v roce 1542 byli donuceni vzhledem k náboženským poměrům ve městě rozestavěný areál opustit. Počátkem 17. století předsídlil do města uherští františkáni, kteří v průběhu století zabezpečili dostavbu kostela i kláštera. Klášter je barokní, vystavěný na čtvercovém půdorysu uprostřed s rajským dvorem, kde se nachází nejstarší studna v Uherském Hradišti. Nejvýznamnějšími a velmi reprezentativními místnostmi jsou barokní refektář a knihovna s původním mobiliářem.

17. Gymnázium

Gymnázium bylo v Uherském Hradišti založeno v roce 1884 jako první česká střední škola na Slovácku. Budova je postavena v novorenesančním slohu s typickou kopulovitou střechou. Průčelí je zdobeno sgrafity a kruhovými terčí s bustami významných představitelů vědních oborů 19. století.

18. Synagoga

Poblíž kláštera stojí bývalá synagoga postavená roku 1875. V roce 1904 byla secesně přestavěna a doplněna kopulí. Za 2. světové války byla nacisty zdemolována a zničena požárem. Po válce sloužila kulturním účelům, byla přestavěna na dvouplodňazní a od roku 1967 zde sídlí Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana. Původní tvář vrátila budově obnova kopule v roce 2004.

19. Bývalá věznice a justiční palác

Bývalá věznice a justiční palác z let 1891–1897 jsou jednou z prvních staveb realizovaných vně městských hradeb. Od svého vzniku sloužila věznice jako vazební a pro výkon kratších trestů. Za 2. světové války ji využívali Němci pro vězňů zadržovaných a vyšetřovaných politických vězňů. V padesátých letech se pak stala nechalé známou mimořádnými perzekucemi odpůrců komunismu z celého tehdejšího Gottwaldovského kraje. V roce 1960 byla věznice zrušena a objekt se nevyužívá. V prostorách bývalého justičního paláce sídlí střední úmleckopřímyslová škola.

20. Slováké muzeum

Slováké muzeum sídlí ve Smetanových sadech v budově bývalého hostince Na střelnici postaveného roku 1908. K původní budově bylo přistavěno v letech 1936 a 1940–1942 boční křídlo podle velmi moderního projektu architekta Bohuslava Fuchse. Slováké muzeum od svého vzniku sehrává v kulturním dění Uherskohradištska významnou roli. V jeho hlavní budově ve Smetanových sadech se můžeme seznámit prostřednictvím stále národopisné expozice Slovácko se způsobem života a prací lidu na Slovácku (s jeho slavnostním a pracovním oděvem, pracovními nástroji, způsobem bydlení i s obyčejným rokem v regionu – fašankem, velikonocními zvyky, jízdou králů, dožinkami, vinobraním a hody). V dalších sálech mohou návštěvníci zhlédnout kratkoobdobější historické, národopisné, archeologické i vlastivědné výstavy.

21. Areál bývalých kasáren

Výstavba areálu Kasáren Přemysla Otakara II. probíhala ve dvou etapách. V první (1930–1932) byla postavena budova velitelská, dvě budovy pro mužstvo, objekt kuchyně, dvě budovy s rodinnými byty, skladištní a hospodářské objekty. V rámci druhé etapy (1937–1939) byly vybudovány dvě budovy pro školu důstojníků v záloze, dvě budovy pro mužstvo, kinosál pro 500 mužů, stáje, garáže a další účelové budovy. Armáda ČR opustila kasárna v dubnu 2001, o rok později se celý areál o rozloze přibližně 17 ha stal městským majetkem. Nevzhledné kasárenské objekty byly, počínaje rokem 2003, postupně adaptovány a přestavovány, část z nich byla zbourána a na jejich místě vyrostly nové stavby. Zmizela ponurá kasárenská zeď, fasády zazařily teplými barvami a celý areál, dříve civilistům nepřístupný, ožil a stal se organickou částí města.

22. Hotel Koniček

Klasicistní nadsklepní dům s velmi hodnotným pozdně barokním – klasicistním sklepem je jedním z nejpozoruhodnějších v Mařaticích. Má sestupnou širokou špihu s klasicistním valenou hloubkově orientovanou klenbou s jedním

Vydáno v roce 2010 město Uherské Hradiště, odbor kultury a cestovního ruchu
ve spolupráci: Klubem českých turistů, odbor Uherské Hradiště,
Textová část: PhDr. Blanka Běstková, Ing. Václav Frýš,
Mapové podklady: firma Jan Machovský
Zpracování fotek: spol. s r. o. UH Hradiště
Foto: fotografovaná město Uherské Hradiště

Klub českých turistů, odbor Uherské Hradiště

Uherské Hradiště

Městské informační centrum
Masarykovo nám. 21, 688 01 Uherské Hradiště, tel.: +420 572 525 525-6
www.uh-hradiste.cz

Město Uherské Hradiště
Masarykovo nám. 19, 687 70 Uherské Hradiště, tel.: +420 572 525 11
www.mesto-uh.cz

MĚSTO UHERSKÉ HRADIŠTĚ
srdce Slovácka

MĚSTSKÝ TURISTICKÝ OKRUH UHERSKÉ HRADIŠTĚ

párem lunet. Za ní je vlastní rozsáhlý sklep s cihelnou valenou stačenou klenbou a nikami s větracími otvory. Vnitřní dispozice nadzemí je vystavena jako hmotová kopie původního objektu. V objektu bývalé sýpky zřídili v roce 1872 bratři Jan a Tomáš Hrkčovi společně s Eduardem Neugebauerem výrobní kočárů, která měla v roce 1910 dvacet pět zaměstnanců. Zákazníkem firmy byl například rakousko-uherský ministr zahraničí Leopold Berchtold. Po 1. světové válce se firma specializovala na výrobu karosérií, avšak v době hospodářské krize zastavila v roce 1932 svou činnost. Objekt prošel rozsáhlou rekonstrukcí a od roku 2006 slouží jako hotel a restaurace.

23. Archeologická lokalita Uherské Hradiště-Sady „Špitálky“

Nachází se v dnešní městské části Sady. Jedná se o jednu z nejvýznamnějších archeologických lokalit z období Velkomoravské říše. Je tady doložena přítomnost církevního komplexu se čtyřmi zděnými stavbami (kostelem, kaplí, hrobovou komorou a baptisteriem) a souborem dalších 15 srubových staveb. Důležitou součástí komplexu tvořilo také rozsáhlé pohřebiště. S největší pravděpodobností jde o kapitulní chrám a sídlo arcibiskupa Metoděje. Také hrobka odkrytá v základu chrámu byla pravděpodobně místem arcibiskupova hrobu. Navíc se chrámovém komplexu nacházel druhý významný hrob. Zde by se s velkou pravděpodobností mohlo jednat o hrob velkomoravského knížete Svatopluka. Tak jako jiné velkomoravské stavby, i tento komplex byl budován z lomového kamene na maltu. Lze na něm pozorovat stavební etapy, takže byl budován postupně. Kostel byl zničen při zániku Velké Moravy na počátku 10. století.

24. Bývalý židovský hřbitov

Krátce po postavení synagogy si představitelé židovské obce uvědomili nutnost založení vlastního pohřebiště. Vhodný pozemek pro tyto účely zakoupili v roce 1879 v trati Špitálky, na jižních svazích kopce. Hřbitov byl dne 31. března 1881 slavnostně zasvěcen. Náhrobky novodobého poemancipačního typu byly převážně z tmavé a světlé žuly. Texty byly německé a české, výzdoba a symbolika byla skromná. Celkový počet náhrobků na počátku 40. let 20. století činil 377 kusů. V roce 1941 za nacistické okupace byl hřbitov fanatickými nacisty zcela zničen. Dnes hřbitov připomíná už jen pomník.

25. Slovácká buda

Na okraji parku stojí tzv. Slovácká buda, která byla postavena jako replika lidového obydlí v době konání „Výstavy Slovácka 1937“. Po povodni v roce 1997 byla rekonstruována a vyzdobena malbami bretaňského malíře Moarcha (Miška) Evena. Dnes je využívána folklorními soubory, které zde konávají své zkoušky.

26. Historické sklepy

V malebném údolí pod jižním a jihozápadním svahem Černé hory (zvané Rochus) najdeme řadu historických sklepů. O pěstování vinné révy na Hradištsku se zasloužili od 13. století velehradští mniši – cisterciáci. Majitelé vinohradů

v katastru Mařatic byli především uherskohradištské měšťané, kteří si zde od barokního období buďvali nejen vinné sklepy, ale i letní obydlí nad nimi. Nejstarší datované sklepy pocházejí z poloviny 18. století a byly stavěny z místních surovin, hrubozrného pískovce s valenou klenbou z pálených cihel. Boudy nad nimi se stavěly z nepálených cihel, střechy byly doškové, později je nahradil šindel.

27. Kaple sv. Rocha

Kaple sv. Rocha na vrcholu Černé hory je dnes připomínkou zhoubné morové epidemie, která v roce 1680 postihla královské město Uherské Hradiště. Přední hradištské měšťané věnovali část svého majetku na výstavbu kapličky, zasvěcené patronům morové rány (sv. Roch, sv. Sebestián a sv. Rozálie). Základní kámen byl položen 12. 2. 1680. Výstavba však trvala dlouhou dobu, jednou z hlavních příčin byl požár, který 24. 4. 1681 zničil velkou část Uh. Hradiště. V říjnu 1687 byla vyzvednuta báň věže a dokončena stavba kněžského, jež bylo vysvěceno 20. 1. 1700. Ve výstavbě kaple se dále pokračovalo stavbou chrámové lodi, předsíně a později byla ke kapli přistavěna poustevna pro strážce kostelíka. V roce 1715 po velké vichřici spadla část střechy a kaple byla poprvé opravována. Za Josefa II., v roce 1786, byla kaple odsvěcena, věž snhata a počátkem 19. století byla užívána jako práchárna. V období první republiky byla zásluhou Dr. A. C. Stojana a hradištských občanů Ing. Vojtěcha Stanca a JUDr. Miloslava Skácela navržena původnímu účelu. V roce 1931 byla znovu vysvěcena a začaly se u ní obývat pouti. V roce 1964 byla poškozena střecha a péči věřících byla v letech 1965–1968 opravena. V roce 2009 byla obnovena do podoby odkazující na barokní kostelík, který zde v minulosti stával.

28. Evropsky významná lokalita Rochus

V přírodní lokalitě Rochus nad Uherským Hradištěm můžete odbovat výhledy na široké okolí a unikátní divokou krajinu, která se zde vyvinula po ukončení činnosti armády. Její výměra činí asi 60 ha. Hodnoty zdejší přírody vedly k zaplání celého území bývalého vojenského cvičiště mezi chráněné území Natura 2000. Nad květinatými stráněmi a mařatickými vinicemi najdete obnovenu kapli sv. Rocha. Lokalita je významná výskytem naturového druhu nočního motýla bourovice trnkového a samozřejmě spoustou dalších chráněných a vzácných druhů rostlin a živočichů. Z typických zástupců rostlin jmenujeme hloh obecný, růži šípovou, růži galskou a kakost krvavý, z početných zástupců trav pak ověsík vyvýšený a sveřep vzpřímený. Lokalita je velmi zajímavá i z ornitologického hlediska. V průběhu roku zde můžete pozorovat kolem 50 druhů ptáků. Mezi hnízdičky patří například pěníce vlašská, slavík obecný nebo křepek polní.

